

at alle det høje Tings Medlemmer have disse Beslutninger eller anbefalinger af Berlinerkonferencen i 1890 præsent for sig i deres Tanker; ganske kortelig at resumere de Anbefalinger, som bleve fastslaaede paa Konferencen. Berlinerkonferencen blev beskikket af de fleste civiliserede Landes Regeringer. Den blev holdt i denne Maaned for omtrent 9 Aar siden og afsluttede sin Virksomhed i Slutningen af Marts 1890. For Danmarks Vedkommende beskikkedes der til Konferencen 3 delegerede, nemlig nuværende første Fabrikinspektør, Dr. phil. Topsøe, tidligere Folketingsmand for Aalborg, Direktør Bramsen og Gehejmerraad Tietgen.

Hvad var det da for Beslutninger, som vore delegerede bragte hjem fra Berlin? De falde i 6 Hovedafsnit. Det første Afsnit omfatter i det væsentlige de Bestemmelser, som Konferencen besluttede at anbefale med Hensyn til Beskyttelsen for voksne Arbejdere. Da disse Anbefalinger særlig ere knyttede til Minearbejdere, have de mindre Interesse for os. De havde en ret vidtgaaende og særlig human Karakter. Det andet Hovedafsnit indeholder Beslutninger, som i 1890 havde en større Betydning for os. Det var en varm, indtrængende Anbefaling for at skaffe Arbejderne en ugentlig Fridag, som skulde være Søndagen. Paa dette Punkt har Danmark efterkommet Berlinerkonferencens Beslutninger. I alt væsentligt kan det siges, at vor Helligdagslov af 1891 fyldestgør, hvad der blev anbefalet. Noget saadant gælder ikke med Hensyn til de følgende Afsnit 3 og 4, vedrørende Børns og unge Menneskers Arbejde. Konferencen anbefalede et ubetinget Forbud med Anvendelse af Børn under 12 Aar i Fabrikker og fabrikmæssig drevne Værksteder. Efter den danske Lov af 1873 er det tilladt at anvende Børn, som ere over 10 Aar, i saadan Virksomhed. Børn mellem 12 og 14 Aar burde efter Konferencens Anbefaling ikke arbejde mere end 6 Timer, efter vor Lovgivning maa de arbejde $6\frac{1}{2}$ Time. Endvidere blev der vedtaget, at Børn overhovedet ikke maatte anvendes i slig Virksomhed, forinden de havde fyldestgjort deres Skolepligt. Med Hensyn til dette Punkt gjorde de danske delegerede Indvending, idet de bemærkede, at da den skolepligtige Alder var højere i Danmark end i de fleste andre Lande, vilde en Godkendelse af Beslutningen for Danmarks Vedkommende betyde en Udvidelse i Sammenligning med andre Lande af den Alder, i hvilken Børn ikke maatte arbejde i Fabrikkerne. Det mente de

delegerede ikke at kunne tiltræde. Jeg kan ikke fuldstændig billige den Holdning, som vore delegerede i det Stykke indtog, men jeg skal maaske komme tilbage derpaa i en anden Sammenhæng. Med Hensyn til unge Mennesker i en Alder af 14—16 Aar anbefalede Berliner-Konferencen en Arbejdstid af 10 Timer. Efter vor Lovgivning maa de arbejde i 11 Timer. Med Hensyn til unge Mennesker mellem 16—18 Aar anbefalede Berliner-Konferencen blot i Almindelighed, at der burde gives Regler med Hensyn til Maksimumsarbejdstid, Hviletid, og særlige Bestemmelser for særlig usunde Bedrifter. Jeg bør fremhæve, at det samme blev og anbefalet af Konferencen med Hensyn til alle de Forhold, hvor der er Tale om særlig farlige eller særlig usunde Virksomheder, og der er anbefalet, at Lovgivningerne burde gaa til yderligere Indskrænkning i disse Tilfælde. Dette var det tredje og fjerde Afsnit. Det femte Afsnit vil være det, som vil virke mest revolutionært ind paa vore Forhold, det vedrører nemlig Kvinders Arbejde. Konferencen anbefalede for det første, at Barselkvinder, Kvinder, der havde født Børn, i en vis Periode efter Barseltiden ikke maatte anvendes til industrielt Arbejde, og dernæst, at der skulde være en Maksimumsarbejdstid af 11 Timer ogsaa for voksne Kvinder. Det sidste, 6te Afsnit, er Udførelsesbeslutninger, af hvilke jeg kun skal fremføre, at Konferencen meget varmt anbefalede Ansættelse af særlige Embedsmænd, Fabrikinspektører, til at vaage over de Beslutningers Gennemførelse, som de forskellige Lovgivninger traf paa dette Omraade.

Jeg har tilladt mig at sætte dette Resume i Spidsen for mine Bemærkninger nu i Dag, for det første fordi jeg tror, at det her inden for dette høje Ting vil blive almindelig anerkendt, at vort Fædreland ikke paa nogen bedre Maade kan hævde sin Stilling i Nationernes Række end ved saa varmt, oprigtigt og fyldigt som muligt at slutte sig til saadanne humane internationale Bestræbelser som de, der have fundet Udtryk i Berliner-Konferencens Beslutninger, endvidere fordi disse Beslutninger ikke ere blevne fattede af de saa meget omtalte samvittighedsløse Agitatorer, som blot søge at ophidse Arbejderne mod Arbejdsgiverne, men af koldblodige Statsmænd og Politikere, saaledes at hvad der blev besluttet, ikke kan anses for Utopier, men maa anses for det mindste Maal af Arbejderbeskyttelsesregler, som burde gælde i civiliserede Lande, endvidere fordi disse